

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Lélektani és logikai következtetések a nyomozásnál.

Irta: *Soltész Imre* esendőrfőhadnagy.

Abból a tapasztalati tényből kiindulva, hogy a bűncselekmények elkövetésekor vajmi ritkán van jelen szem- vagy fültanu, mert a tettes ezek jelenlétét kerüli, belátjuk, hogy a nyomozó csendőrnek gyakran kell keresnie oly bizonyítékokat, melyek fellérnek a tanuk vallomásával.

Tudjuk azt is, hogy a gyanúsítottak sokszor tanukkal is támogatott védekezése nem mindig oly sikeres, hogy a védelmét felhozott mese teljesen indokolná azt a feltevést, hogy a dolog úgy is történhetett.

Ennek elbírálásánál nyújtanak nekünk segédkezet a lélektani és logikai következtetések.

Lássunk rá egy példát.

Ez év folyamán történt, hogy a falubeliek egy pénzügyőrré haragudván, egy alkalommal éjjel meglesték, a mint egyedül hazafelé bandukolt.

Egy utkanyarulatnál sűrű közápport zúditottak szegény fejére, úgy hogy ijedtében azt sem tudta, fiu-e avagy leány.

Ámde az emberbe már a természet beoltotta az önfentartás iránti ösztönt. Pénzügyőrünk kardot rántva támadóra rontott s azok egyikét karján meg is vágta. A bátor tót legényeket zavarba hozta a nem vélt bátor fellépés s futásnak eredtek.

Másnap kettős feljelentés érkezett az őrsre. A pénzügyőrre azzal, hogy a falubeliek megtámadták s önvédelemből oldalfegyverést volt kénytelen használni s a sértette azzal, hogy a pénzügyőr őt ok nélkül kardjával megvágta, mire ő és társai önvédelemből közáporral tüzték el.

Szemtanu az esetről nem volt, mert a négy-öt tólegény mint támadó szerepelt s a pénzügyőr, mint megtámadott egyedül volt. Kinek higgyen már most a csendőr vagy bíró? Melyik mondta el az esetet a valószínűleg megfelelően?

A megvágott legény hivatkozott három-négy társára, mint tanura, hogy ezek is igazolják azt, miszerint a pénzügyőr ok nélkül támadott. A szegény pénzügyőrnek ellenben meg ily tanuja sem volt.

A nyomozásnál itt volt szükség a lélektani és logikai

következtetésekre, hogy elbírálják, kinek lehet igazu. A következtetés a sérülés minőségéből indult ki.

A tólegény azzal kezdte mondókáját, hogy a pénzügyőr sípkáját fejről leütötte s midőn ő ezért lehajolt, vágta meg a karján.

A pénzügyőr ellenben azt állította, hogy a sértettet akkor vágta meg balkarján, midőn a támadó kövel akarta megdöbni s álló helyzetben volt.

A kapott sebet megvizsgálva, kitűnt, hogy a seb a bal felső karon kívülről részut a könyökhajlás felé irányul, tehát oly irányt követ, hogy a seb csakis egy magas jobbvágból keletkezhetett.

Ha a sértett állítását elemezzük, kitűnik, hogy hajlott helyzetben a bal karra intézett vágásnak sokkal kisebb s irányára nézve részut, a könyöktől befelé, a hónalj felé kellene húzódnia.

Logice tehát a sértett állítása megdőlt.

Lélektanilag elemezve a történeteket, ugyancsak a pénzügyőrnek lehetett igazu.

Azt ugyanis beismerte a támadó, hogy kövekkel dobált, de mint mondta, ezt önvédelemből tette.

Már pedig lélektanilag valószínűtlen, hogy egy a karján súlyosan megvágott ember egy kórakáshoz fusson s kődobásokkal akarja támadóját magától távol tartani, mikor könnyebb védekezési módszer is áll előtte, a futás.

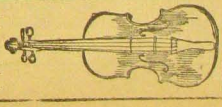
Tekintve azt, hogy a sebből eredő vérnyomok csak a kórakásnál voltak itt-ott láthatók, ellenben a járdán, hol az állítólagos kalapleütés történt, vérnyomok egyáltalában nem voltak észlelhetők, a lélektani és logikai következtetések helyeseknek bizonyultak.

A megvágott legény ugyan azzal érvelt, hogy a kórakáson volt vérnyomok azt igazolják, hogy megvágása után a kórakásnál keresett védelmet, de állítása viszont megdőlt annak konstatálásával, hogy a kórakáshoz menet vérnyomok nem észlelhetők s a kórakáson sincs oly mennyiségű vérnyom, hogy abból arra lehetne következtetni, hogy ott a sebesült részéről hosszabb küzdelem folyt, mely alatt súlyos sebéből bőségesen hullott volna a vér.

Maga az orvosszakértő is oda nyilatkozott, hogy a sebesült rövidesen oly fájdalmat érezhetett megsebesülése után, hogy további ellentállásra képes nem is lehetett.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsó fiúkn és jó hangszert szállítani, mint **REMYNY MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia ház hangszerszerelője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gardonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fű- rézfűvő-hangszere, húr, stb. míg **Rományi** legyárt képe-árgy-érmékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldök **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költésgetés díjtalanul. Kívétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerrel külön külön árgyértek kerendők.

Ime a lélektani és logikai következtetésekkel megdől a bejelentett tanuk állításának igazsága s Justitia serpenyője a penzügyőr javára dőlt el.

A lélektani és logikai következtetések levonhatók a hely, az idő, az elkövetési eszköz és módzatokból, a tettes és káros, vagy sértett egyéniségéből, végül az okozott kár vagy a sérelem mértékéből. Gyilkosságnál, emberölésnél, gyermekölésnél, mérgezésnél, magzat elhajtásnál, testi sértésnél, pénz- és közhitelepapír- vagy okirathamisításnál, tűzokozásnál ezen következtetések oly fontosak, hogy azoknak bírói vagy szakértői megfigyelése iránt is kell intézkedni, miután az ezek által tett megállapítások feltétlen bizonyítói erővel bírnak s még a tanuk állításait is megdöntetik, a mennyiben ezek az azokkal ellentétben állnának.

A cselekmény elkövetési helyének megfigyeléséből például a következő fontos következtetések vonhatók.

A pozsonyi csendőrségi bűnügyi muzeumban levő adatokból a következő esetet olvasom: Egy cigány asszal volt vádolvá, hogy egy szalmakazal tetejéről vasvillával a kazal tövében álló s vele perlekedő feleségét megdobva, megölte. A vasvilla a cigánynő szemüregébe hatolt s nyombani halálát okozta.

Itt a nyomozó csendőrnek meg kellett tekintenie a helyet, a szalmakazal fekvését és magasságát, a cigányasszony állóhelyét, a vasvilla alakját, a hajítás irányát s mindezekből megítélnie, hogy a felülről dobott és hajlított hegyű vasvilla behatolhatott-e a szemgödörbe, avagy sem? Ennek megállapításához bírói szemlére is szükség lévén, ennek megtörténte előtt a csendőrnek meg kell győződnie, hogy nincsen-e kizárva annak a lehetősége, hogy a dolog így történt s a bírói szemle megejtéseig nem-e kell más irányban is kutatnia, nehogy a másfelé való kutatás késedelmességből hátrányok keletkezzenek. Nem e példaul az egyik szemtanu fogta rá a terhelt cigányra, hogy ő ütötte le a cigányasszonyt, voltaképen azonban úgy állott a dolog, a mit esetleg a vádlott cigány is langoztat, hogy a tanu a cigányokat lopáson tettenérvén, ezek egyikét megölte, de később cselekménye következményeitől megijedve, eszelte ki az előadott mesét.

Conan Doyle, a híres bűnügyi regényíró éles phantasiája például az egyik gyilkosság színhelyén tartott szemléjekor mindjárt le is írta, hogy hogyan nézett ki a tettes.

Ugyanis a gyilkosság színhelyén, egy szobában megvizsgálta a lábnyomokat, a tettes által a falra írt mondatot s a padlón levő és orrvérzésből eredő véreseppékből logikai következtetésekkel kisütötte, hogy a tettes egy hat láb magas, vörös arcu és ideges természetű ember.

A testmagasságot a lábnyomok hosszából s a falra írt mondatnak a padlótól való magasságából állapította meg.

Egyik lánynomnak a másiktól és folytonosan növekedő távolságából a tettes ideges járhalására és természetére következtetett, míg orrvérézése arra engedett következtetni, hogy vérmes s így arcban erős ember lehetett a tettes.

A helyszín megtekintésekor lehet a legtöbb következtetést vonni [a cselekmény elkövetőire nézve is. Csendőreink között nem egy van, ki a tett helyszínén megjelenve, néhány szempillantás után megmondja, hogy nem-e cigányok voltak a tettesek. Így volt a dániosi esetnél is.

Betöréses lopásnál a bemászás és betörés helyei megfigyelendők s ugyancsak logikai következtetésekkel megítélendő, vajjon bemászhatott-e a tettes a kamrára, a padlason levő nyíláson át s kihozhatta-e azon a lopott tárgyat és pedig egyedül avagy ahhoz segítségre is szüksége volt-e, azaz büntársakkal dolgozott-e, avagy sem?

Tüzesetnél igen fontos következtetések vonhatók a hely leírásából.

Így ha azt állapítjuk meg, hogy a tűz a kémény mellett ütött ki, úgy abból azt következtethetjük, hogy a kémény esetleg repedezett volt s a nyílásán kiugró szikra a közeleben volt gyulékony tárgyakat meggyújtotta, míg ellenben, ha egy ház a fedél egyik sarkán gyulad ki, úgy feltehető, hogy gyújtogató csövája gyújtotta meg. (Vége köv.)

Egy rejtélyes bűntett nyomozása.

Írta: gyergyóújfalvi Egged József csendőrszázados.

A mult század kilenczvenes éveiben történt . . . Sok esztendő viharos napja vonult el azóta fejem felett, de még most is úgy emlékszem minden részletére, mintha tegnap vagy tegnapelőtt bögzotam volna ki a rejtélyes eset összekuszált szálait. Mintha még most is ott zsi-bongana ereimben az a kejes érzés, mi a szenvedélyes vadászt fogja el, midőn betek, hónapok fáradalmi után sikerül zsákmányul ejteni az üzőbe vett ritka vadat.

Jöjj tehát segítségemre friss emlékezet és diktáld tollam alá a történetet, hiszen nem kell ide költői képzelet, csak az események hű leírása. A dráma bevezetése, bonyodalma, befejezése, a költői igazságszolgáltatás mind magától adódik; csak a bűvészpálcának, a tollnak kell előhívni a szellemeket, hadd cselekedjek még egyszer végig ezt az életből merített drámát, hadd lássa az olvasó, mint rázza meg a drámai hős erejének tudatában az erkölcsi világrend oszlopait s mint temetik maguk alá ez oszlopok által tartott épület alázuhanó romjai az elbizakodott hőst.

A Dunántul T. nevű kis falujában épen delet haranzogtak. Mäskor a májusi verőfényes nap e szakában a

A legjobb órák,

legszilidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRUSWETTER JÁNOS

műrásnál Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyék ingyen!

kicsiny falu alig ad életfelét magáról. Egy-egy öreg anyókat, vagy fiatal lánykát látni az utcán szattyorral a kezében, a mint a ház népének czipeli az ebédet ki a mezőre, de ezek is szótlanul haladnak tovább, mert gyenge erejük alig tud megbirkozni a nagy teherrel, aztán meg sietnek is, nem jut idő a beszélgetésre. De ma szokatlanul megváltozott a helyzet. Sokan állnak a kapuban is, az utcán is. Csoportok verődnek össze, suttogva, rejtelmes, megdöbent arcczal tárgyalnak valamit. Látni egyeseket a földes ur kastélya felé szaladni. A csendőrség legénysége is figyelmes lesz e szokatlan járás-kelésre; az őrsvezető otthagyja ebédjét, kardot kő, kiszalad az utcára, megadni mi történt. Kérdézőkődik ettől is, attól is; mindenkitől ugyanazt hallja: K. uraságot valami nagy szerencsétlenség érte, mert csak az imént szállította haza a vadásza kocsin, fekeve, vérbe borult arcczal, a feje kilógott a kocsii üléséből. Hogy történt, mint történt: nem tudja senki... Az őrsvezető azonnal a kastélyba siet, utközben a bizonytalanság izgatott, rémes sejtelmiei kavargognak agyában és már alig várja, hogy átlépje a kastély küszöbét. Az előcsarnokban meg akarja állítani egyikét-másikat az eszeveszetteen, jajveszékelve szaladgáló szolgaszemélyzetnek, hogy megtudjon valamit, de nem áll meg egyik sem, csak szalad tovább... Kis idő múlva szivettépő női jajgatás, zokogás üti meg fülét, mi a belső ternek kinyitott ajtaján jutott az előcsarnokba, majd megjelenik az uraság vadásza halálsápadt, bánatos arcczal, az őrsvezetőhöz siet és izgatott türelmetlen hangon szól hozzá: az uraságot ma délelőtt 10—11 óra között a közeli erdőben, a mint ózbakra lesett, ismeretlen tettesek mellbe lötték és agyon verték, most a halállal vívódik, életébe nincs remény, a méltóság asszony most nem bocsát be senkit, siessünk őrsvezető ur, hátha nyomába juthatnánk még a tetteseknek.

Az őrsvezető megtette a szokásos távirati jelentéseket, aztán az urasági vadász kíséretében az őrs összes legénységével nyomozásra indult; átkutaták az erdőséget, hol az eset történt, a környéket, de sehol nem találtak embert, kit a tett elkövetésével a legtavolabbról is gyanusítani lehetett volna. Eteledett már, mire eredmény nélkül a laktanyába visszatértek. Nemsokára megérkezett a szárny székhelyéről B. főhadnagy összpontosított csendőrlégénységgel, kit a szárnyparancsnokság rendelt ki az eset nyomozására, bár a csekélyen az én szakaszom területén történt, de a főhadnagy szakasza határának közvetlen közelében; aztán meg B. főhadnagy kiváló nyomozási képességének azon időben messze földön híre volt; lelkiismeretlenség lett volna tehát ily nagy eset nyomozásának sikerét egy kezdő szakaszparancsnok vállalkozásával kockáztatni. Így magyaráztam én a dolgot és altagattam sértett ambíciómat, midőn sebtében összeszedett csendőreimmel a

helyszínére megérkezve B. főhadnagyot már ott találtam. Rögön elhatároztam, hogy mindenben alárendelem magamat intézkedéseinek; a mennyiben erőmtől telik, segítségére leszek neki a nyomozásban, bár erre felsőbb helyről parancsot nem kaptam; mert utóvégre is az eset az én szakaszom területén történt, szükséges lesz tehát megismerkednem a bűncselekmény minden részletével, mert ha a tettesek ki nem derítenek, a későbbi nyomozás terhei az én vállamra neheznek, az eredménytelenség ódiuma pedig engem sem fog érintetlenül hagyni.

Mindketten átmentünk tehát a kastélyba. Ott megtudtuk, hogy K. földbirtokos már kiszenvedett, de egyelőre még nem juthattunk a halotthoz, mert az özvegy imádkozott mellette. Várakoztunk. Ezen idő alatt alkalman nyílt a kastély nagy fogadó termében körülnézni. A falon körsökörül nagy oroszlan és tigris-bőrök voltak kiterítve, a terjedelmes folyosókon óriási szarvasagancsok terpeszkedtek szét, valóságos agancs-erdőt alkotva körülünk; amott párducznak, hiénának, óriási vadmacskának, különféle világérszbeli medvéknek és a világ minden tájáról összeszedett vadállatoknak temételen mennyiségű bundái mely benyomást tettek a szemlélőre. Ily rendkívüli mennyiségű és minőségű vadászcsakmányt sem azelőtt, sem azután nem láttam. És ez a sok fenavád, az őt világérsz rengetegeknek e rettegett vérszomjas állatai mind a kastély urának fegyvertől estek el. Milyen szatirája a sorsnak! Ez a világhírű oroszlan és tigris-vadász, ki évről-évre vakmerő bátorsággal járta Afrika rengeteget, koronás főktől lefelé mindenki által megbánult hidegverrel szállva szembe a tropikus világ-rész legügyesebb és legvérengzőbb vadállataival, most itt fekszik tethetetlenül, elesve nagy hirtelvéhez méltatlan küzdelemben... Ilyen gondolatokba merülve vártam a pillanatot, midőn bemehettünk a halott megszemlélésére; bár követelhetünk volna azonnali bebocsátatást, de a figyelem és kötelees gyöngödség azt parancsolta nekünk, hogy az óriási veszettség és csapás által lesújtott női szív óhajának hozzuk meg e néhány percznyi áldozatot. Alig léptünk a halottas szobába, midőn a szolga jelentette, hogy a vizsgáló bíró és a kir. ügyész megérkeztek. Bevártuk őket. Rögön a hulla megvizsgálásához fogtunk. Fején nyolcz éles baltavágástól eredő mély seb tátogott, mely vágásoknak hátulról irányozták a fejre; mellén lövéstől származó pórkölt seb volt, a löcsatorna kissé részatosan felfelé haladva; a golyó átfurta a tüdőt és a lapoczka táján hagyta el a testet. A hullán más sérülés nem volt felfedezhető. Megmértük a baltavágások hosszát, szélességét, megvizsgáltuk a hulla ruházatát, zsebeit, a zsebében volt pénztárczát, melyben a pénz az özvegy által bementett összegben megtalálható; megvolt órája, gyűrűje, vadászképe. Csak a vadászfegyvere hiányzott.

Fekete könyv

eredeti bűnügyi és detektív-történetek gyűjteménye.

Ira dr. Guthi Soma. Eddig a következő kötetek jelentek meg: I. A vén kopó. II. Világjárósi bűnök. III. Tuzár mester. IV. Az éjszakai Budapest. — Sajó alatt: V. Az urnogók világa. VI. Híros szélhámosok. VII. Tuzár külföldi. — Kereslet. VIII. Gyanus exsztencziók. IX. Mik történtek a föld alatt? X. Modora betyárok. — Minden kötet 200 oldalt tartalmaz. —

Ára kötetenként csak 2 kor. A teljes 10 kötetből álló sorozat 20 K. — Megrendelhető 2 koronás havi részletfizetésre is! — KUNOSSY, SZILAGYI és TÁRSA könyvkiadóhivatala, Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. Nagy képes-könyv- és kép-argyarak ingyen és bérn.

Az eddigi vizsgálatból megállapítottuk, hogy két vagy több tettesnek kellett lenni, mert midőn egyik előlről közvetlen közelből mellbe lötte a földbírtokost, a baltavágások helyzetéből és irányából következtetve, a lövés után rögtön két vagy három embernek kellett egymásutánban a nyolcz baltavágást tenni addig, míg a boldogult még álló helyzetben volt, mert fekvőhelyzetben oly irányú vágásokat nem irányíthattak a fejre. A löesatorna felfelé haladó rézsutos irányából úgy látszott, hogy a tettes nem is vette célzásához fegyverét — erre valószínűleg nem volt ideje. — hanem célzás nélkül, mintegy a czombjára illesztve a fegyver tusát, sütötte el a fegyvert közvetlen közelből. A lövés által okozott seb nagysága jelezte, hogy a lövés vadász-fegyverből történt. Hogy a halottnak pénze, ékszeri megvoltak, nyilvánvalóvá tette, hogy a gyilkosságot nem rablási szándékból követték el, hanem vagy bosszúból, vagy önrédelemből; utóbbi eset akkor állhatott elő, ha a boldogult vadorzókra bukkant s azokat megfogni akarta.

Ezen előzmények után azonnal a kastély személyzetének kikérdezéséhez fogtunk, mi óriási munka volt, de a következő nap hajnalig befejeztük s hajnalban az összpontosított csendőrségcsapattal és az urasági vadászszal a büncselekmény színhelyére mentünk. Velünk jött a kir. ügyész és a vizsgálóbíró is, mert az eset úgy a központban, mint az egész megye területén óriási fel-tűnést és izalmat kellett, úgy a napi lapok, mint a hivatalos és nem hivatalos közönség a tettesek kézre-kerítését sürgették, ezért a nyomozás irányításánál jelen lenni és közreműködni akartak. Az urasági vadász ut-közben következőkép adta elő az eset előzményeit: aznap korán reggel kimentek urával a közeli erdőbe szarvaslesre. Mikor az erdő sarkához értek, ott gaz-dája leszállt a kocsirol, a kocsisnak azt a parancsot adta, hogy az erdőszélen végighuzódó keskeny uton jár-tassa a lovakat, de csendesen, hogy zajt ne üssön, neki pedig meghagyta, hogy menjen az erdő másik sarkához, ott várakozzon s majd csak a harmadik lövés után menjen hozzá. Azzal kezébe vette kétsövű angol express-fegyverét, vadászszékét s a legközelebbi cser-kész uton bement az erdőbe, ő pedig a kitűzött hely felé igyekezett s midőn oda ért, figyelő állást foglalt el. Ekkor urától 2—2½ klm. távolságra lehetett és délelőtt nyolcz óra körül járt az idő. Körülbelül egy órai várakozás után egy lövést hallott, rögtön utána egy másodikat, mire azt vélte, hogy ura szarvasra lőtt, de az első lövést elhibázta, azért duplázott a másodikkal, mi ugyan feltűnt neki, mert ura oly biztos lövő volt, hogy duplázásra nem igen volt szüksége, de még sem mozdult helyéről, várta a harmadik lövést, mert ura nagyon haragudott, ha valaki les közben megzavarta; de midőn a második lövés után eltelt egy óra, majd 1½ óra, gyanussá vált a dolog és megindult azon irány felé, honnan a lövéseket hallotta. A mint a lövések helyéhez ért, borzasztó látvány tárult eléje: urát a

cserkész ut közepén vértócsában a földön fetrengve találta; azonnal oda rohant, megfogni, felemelni akarta, de annyira hadonászott kezeivel, hogy egy kis ideig nem birt közelébe férközni, majd szőlítgatta, de kérdé-seire nem válaszolt, csak dobálta magát a földön ide-oda. Látna, hogy egyedül nem boldogul, a kocsis után szaladt, ki épen akkor haladt el a cserkész utat keresze-zelő kocsi ton. Mire a kocsiaval oda értek, akkorra ura már megcsendesedett, arcezal a föld felé fekvé fájdalom-masan törtött; a földről a kocsi-ra tették, de eszméletre nem tért. Mivel észrevette, hogy vadászfegyvere hiány-zik, kis ideig kereste a vértócsa körül a fegyvert, de nem találta. Azután hazavitte urát a kastélyba.

Mire a vadász elbeszélését befejezte, azon erdőhöz értünk, hol a szerencsétlen eset történt.

Itt a vadász nyomról-nyomra elvezetett azon helyre, hol a kocsis, ő és a gazdája járt; megfűgyeltünk, meg-mértünk, biztosítottunk minden nyomot, mi csak felfe-dezhető volt, helyszíni rajzot vettünk fel, azután a csendőrökkel együtt a lehető legalaposabban átkutattuk az egész erdőseget, de az elveszett fegyvert nem sike-rült megtalálni; találtunk azonban a vértócsa mellett egy 12-es lankaszter vadászfegyverből kilőtt üres töltény-hüvelyt, az uraság fegyveréhez való három darab ép töltényt, a vértócsától körülbelül 30—40 lépés távol-ságban bozóttal borított sűrűben egy kis tisztást, hol emberek étkézhettek, mert fekete kenyérdarabok, mé-menyre főzött tojáshulladék, papiros, piszkos kapeza-darabok és kenderkőzfoszlányok maradtak vissza, utóbbiak lőporfüsttől feketék voltak; határozottan lát-szott, hogy azzal kilőtt fegyver csövét tisztogatták.

Ennyi volt az összes bűnjel, mi a nyomozás meg-indításához alapul szolgálhatott. Hozzá veszem még, hogy az urasági vadásznak és a kastély személyzetének kikérdezése alkalmával megállapítottuk, hogy az uraság szenvedélyesen üldözte a vadorzókat, néhány évvel azelőtt egy vadorzónak vélt egyénre rálőtt, kit súlyosan meg-sebesített s a ki később sebébe bele is halt; de a csal-laddal az uraság gyiegezett, azoknak pénzbeli kárpót-lást nyújtott. Ezen adatok folytán B. főhadnagy először a meglőtt férfi családját vette gyanuba, de ez irányban a legalaposabb kikérdezések, házkutatások sem vezettek eredményre, a család minden tagjának ártatlansága kétségtelenné vált és kénytelen volt a nyomozást ez irányban teljesen beszüntetni. Most a környékbeli vad-orzók vétettek gyanu alá, mert az uraság nagy ellen-szenve az orrvadászok iránt, azon körülmény, hogy az uraságnak pénzét, ékszerit nem rabolták el, csak a vadászfegyverét; továbbá a vértócsa közelében talált ételmaradékok és a többi tárgyak arra engedtek köv-etkezteni, hogy azon helyen vadorzók tanýáztak, kikre az uraság rábukkant, miből összetűzés s a további — már leirt — események származhattak. A kiténi vadász-fegyver pedig csakis vadorzóknak lehetett annyira érte-kes és becses, hogy azt magukkal vitték. B. főhadnagy tehát most minden erejét a környékbeli vadorzók meg-

József főherceg lövő-állásban.

Angusza főhercegnő.

A kisjenői vadászatokról.

figyelésére fordította. Mivel a vidéken rengeteg sok vadász lakott azon időben, a csendőrökkel együtt óriási munkát kellett végeznünk azok magánviszonyainak és azon körülménynek földerítése érdekében, hogy azok a jelen büncselekmény elkövetésével gyanúsíthatók-e, vagy sem. A sok házkutatás során (akkor még a régi büntörrendtartás és régi csendőrségi szolgálati utasítás alapján dolgoztunk) halomszámra kerültek elő a gyanusnak látszó tárgyak, úgy, hogy a gyanus tárgyak kapcsán őrizet alá vett egyszemélyről és tárgyról nem győzte a vizsgálóbíró a jegyzőkönyvet szerkeszteni. A sok elkerült bűnjelnek az a magyarázata, hogy csaknem minden vadász birtokában találtunk 12-es kaliberű vadászfegyvert, ehhez való töltényeket a lösebb nagyságának megfelelő lövedéket, véres fejszét, véres ruhadarabokat stb.

Napok teltek el az orvvadászok ellen megindított eme nagyszabású nyomozásban; a nyomozás iratai, illetőleg a jegyzőkönyvek oly ijesztő mennyiségre szaporodtak, hogy főtörőgattal már-már veszélyeztettek a vizsgálóbíró és kir. ügyész számára kijelölt szállás kényelmességét, kizorítással fenyegetvén azokat jogosan birlalt szobájkülből. Azonkívül a bevonult járőrök a sok jegyzőkönyvezés által sok időt veszítettek s a tevékenységben nem juthatott érvényre a szükséges gyorsaság és mozgékony-ság, mi a nyomozás sikerének egyik lényeges feltétele.

Én magam is sokaltam már egy kissé a sok jegyzőkönyvezést, főként az erre vesztegetett drága időt sajnáltam, mert akkor is az volt, most is az a meggyőződésem, hogy a jegyzőkönyvezés olyan a büntügyi előnyomozásban, mint a kolonc a vadászé nyakán. A jegyzőkönyvezésnek a büntügyi nyomozás földerítő részében csak akkor kezdődik a létjogosultsága, midőn a kutató csendőr munkáját már befűzette, a tettet kiderítette s az eredménynek csak a bírói leszegezése van hátra. Kétes értékű tanuvallomásokról, kétes értékű tárgyakról, midőn még nem is tudjuk, hogy jó nyomon járunk-e, vagy téves az egész irány, hosszadalmas jegyzőkönyveket szerkeszteni s ezzel a nyomozó közegnek drága idejét elvenni, nem egyéb, mint az eredmény veszélyeztetése.

(Vége köv.)

KÉPEINKHEZ.

A kiskisjenői vadászatok.

József főherceg ő Fensége kiskisjenői uradalmában fényes társaság bódol ilyenkor a vadász-sportnak, mely a képzhető legnagyobb élvezetet nyújtja e sport kedvelőinek. A kiskisjenői uradalom pedig dus vadállományával a legalkalmasabb területek egyike a vadászat üzésére. Azért előszeretettel is keresi fel ő Fensége e remek birtokát, de maga a fenséges asszony, Augustia főhercegnő is kiveszi a maga részét a vadászatokon. A társasághoz, mely ilyen alkalommal Kiskisjenőn összegyűl, nemcsak a főhercegi udvar vadászszemélyzete, a főher-

cegi uradalmak jószágigazgatója, hanem gyakran fejedelmi vendégek is csatlakoznak. Így a mostani vadászatokon György bajor herceg is részt vett.

HIREK.

Halálos kimenetű ellenszegülés. Anca Molnár György, kiskunmajsai lakos, lopással terhelt, közártalmu egyén, december 11-én a községbába udvarán, az őt kikérdés czéljából oda vezetett csendőr járőrnek ellenszegült. Tóth Imre csendőr cz. őrsvezető Anca Molnár György ellen szuronyát volt kénytelen használni és őt gomron szurta, minek következtében az ott a helyszínen meghalt.

Kérelem. Péter Ignác csendőr őrsvezető, ki a tordaranyosmezei Nyágra (n. p. Topánfalva) községben levő őrsön szolgál, kéri bajtársait, hogy őt Timár Gyula csendőr cz. őrsvezető állomáshelyéről, vagy ha a testületből már kilépett volna, szabadságotatási, esetleg tartózkodási helyéről értesítsék.

A cigánykérdés. A «Budapesti Közlöny» című hivatalos lap folyó évi december 11-iki 283. számában megjelent közlemény szerint a m. kir. belügy-minister a cigányügy országos rendezése czéljából szükséges teendők ellátásával Joannovich Sandor, Temes vármegye alispánját kormánybiztosi minőségben megbizta. Örömmel veheti tehát minden csendőr tudomásul, hogy a már hosszú idő óta felszínen levő s mindinkább égetővé vált cigánykérdés, a belügyi kormány fentti intézkedése folytán, rendezetni fog.

A dombrádi Nagy Gyula-féle jutalmazási alapítvány felmérése. Dombrádi Nagy Gyula, nyugállományu m. kir. csendőr ezredes, az általa 1896-ban a kiválóbb m. kir. csendőr őrsparancsnokok jutalmazására létesített 6000 koronából állott alapítványát, 3000 koronával, 9000 koronára oly rendeltetéssel emelte fel, hogy ezen összegből a kilencedik kerület felállításá után minden évben, minden kerület egy-egy járás-vagy őrsparancsnoka 1000—1000 korona egy évi kamatjának megfelelő jutalomban részesíttessék, a kilencedik kerület felállításáig pedig a felemelt alapítványi összeg évi kamata a fennálló nyolcz kerület egy-egy járás-vagy őrsparancsnoka közt arányosan szétosztassék. Ezek szerint tehát a jövő évtől kezdve minden kerületnek egy egy járás-vagy őrsparancsnoka részesülni fog a dombrádi Nagy Gyula-féle alapítvány jutalmában. Dombrádi Nagy Gyula ezredesnek ezen alapítvány felméréssével ismételtan tanúsított nemeselekküségéért és a csendőrségi intézmény iránti meleg érdeklődésének ily módon való újabb megnyilatkozásáért a honvédelmi minister, valamint a csendőrségi felügyelő — utóbbi a csendőr legénység nevében is — köszönetüket nyilvánították.

Zsebkönyv-pályázatunk eredménye.

Zsebkönyvünk 1908. évi folyamának előzetési felhívásában közzétett pályázat szerint:

I. Kivántott egy dolgozat, mely egy 24 órai rendes portyázásra kivezényelt járőr ténykedését és magartását a kiindulástól a bevonulásig leírja, felsorolva nyomról-nyomra azon fontosabb szolgálati mozzanatokot, melyek egy ily szolgálat alatt előfordulhatnak, megfigyelést, közbelépést vagy intézkedést igényelnek.

Fihenő.

Melegedés.

A kisjenői vadászatokról.

Szerkesztői üzenetek.

Beérkezett összesen 3 dolgozat:

1. Az én első szolgálatom. Jelige: Qui bene distinguit, bene docet.

2. Az én első szolgálatom. Egy csendőr levele katona bajtársához.

3. Egy czim nélküli dolgozat. Jelige: Kiállítás 25.

A bíráló bizottság egyhangú ítélete szerint a pályadíj a „Qui bene distinguit, bene docet” jeligéjű, „Az én első szolgálatom” czimű dolgozatnak ítélte oda. Szerzője: *Virág László* csendőrszázasos.

„Az én első szolgálatom. Egy csendőr levele katona bajtársához” czimű dolgozat, némi változtatással a lapunkban való közlésre alkalmasnak találtott. Felkérjük ennél fogva e dolgozat szerzőjét, hogy velünk közölni sziveskedjék, vajjon a dolgozatot a bizottság útmutatása szerint átdolgozni s azután közlés végett a „Csendőrségi Lapok” részére átengedni hajlandó-e?

A „Kiállítás 25” jeligéjű dolgozat közlésre alkalmasnak nem találtott.

Pályázatunk kívül beérkezett ezenkívül két dolgozat:

1. A bűnvádi feljelentések szövegezése. Jelige: Inter folia fructus.

2. A csendőrlégénység érintkezése a hatóságokkal és törvénytértökkel szemben. Jelige: Excelsior.

A bizottság „A bűnvádi feljelentések szövegezése” czimű dolgozatot közlésre egyhangulag alkalmasnak találta. Szerzője: *Soltész Imre* csendőrfőhadnagy.

„A csendőrlégénység érintkezése a hatóságokkal és törvénytértökkel szemben” czimű dolgozatot a bizottság lényegesen átdolgozás után a „Csendőrségi Lapok”-ban való közlésre alkalmasnak találta. Felkérjük ennél fogva a szerzőt, hogy nyilatkoznai sziveskedjék, vajjon a dolgozatot a bizottság útmutatása szerint átdolgozni s azután a „Csendőrségi Lapok” részére átengedni hajlandó-e?

II. Kivántott egy hat fővel rendszeresített gyalog és egy ugyanilyen létszámmal bíró lovas őrs részére egy minden tekintetben gyakorlatias, olcsó és a szabályos elhelyezésnek megfelelő laktanya tervezete, melyben egy nőrs is férhely legyen.

Beérkezett összesen négy pályatervezet.

1. „Heves” jeligével egy lovas és egy gyalog őrs laktanyaterve.

2. „Hass, alkoss, gyarapíts... A haza fényre derül” jeligével egy lovas őrs laktanyaterve.

3. „Szabadgondolkodó” jeligével egy lovas és egy gyalog őrs laktanyaterve.

4. „A munka nemesis” jeligével egy lovas és egy gyalog őrs laktanyaterve.

A bíráló bizottság egyhangú ítélete szerint a pályadíj a „Hass, alkoss, gyarapíts... A haza fényre derül” jeligéjű tervezetnek ítélte oda. Tervezte: *Pjefffer Károly* csendőrszázasos.

Ezenkívül közlésre felvételre még a „Heves” jeligéjű második tervezet. Tervezte: *Ambrus Gyula* csendőrfőhadnagy-számvivő.

Mindkét tervezet műszakilag Magyar Dezső katonai építész-mérnök által dolgoztatott ki.

A m. kir. csendőrség zsebkönyvének szerkesztő bizottsága.

Névtelen levelek, továbbá a szolgáltatással kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem vállalcol.

Sz. A. H. Leghelyesebb, ha illetékes helyen megtudja, hogy az ügyészi megbízott mily indoklással tagadta meg a vád képviselést. Ebben valószínűleg megleli a feleletet is a feltett kérdésekre.

Andoci őrs. Sorából nem látjuk, hogy minő czimen vetették ki az adót. Mert ha az I. oszt. kereseti adó, vagyis családadó, azt az 1875. évi XXIX. t. cz. 11. §-a szerint a munkaadónak kell megfizetni, de ennek jogában áll — bár ritkán szokták megtenni — az illető család béréből levonni.

Lekenzei őrs. „Területen kívül” eső helyeknek mai nap már csak a követségek hivatalos helyiségei tekintendők. Ha egy büntetést tehát kísérés közben ide monékl, azt ott tovább nem szabad üldözni, hanem a követtel kell érintkezésbe lépni, a ki az ily mezenektet kiadni tartozik.

Gy. J. örsvezető. A hosszabb idő óta a községben lakó kisiparosokra és kereskedőkre telepésdi, illetve polgárosítási adó az esetben jogosan lett kirova, ha azok a magyar állampolgárságot még nem szerették meg, ha pedig az illetők már magyar állampolgárok lennének, akkor bizonyosan más czimen lett reájuk a kérdéses adó kirova.

F. J. L. I., B. M., N. Z. Névtelen levelek nem válaszolunk.

Katonai ügy. Az elmondottak szerint szolgálati ideje 48 nappal meg van ugyan szakítva, de ezen megszakítástól, méltánylást érdemlő körülményeinél fogva — s amennyiben kiválóan eredményes szolgálatokat teljesít — annak idején bekövetkező végeltetésánál Felsőg körvény alapján, kegyelemből eltértek.

I. T. A 880 kor. évi fizetés élvezetében álló vasuti alkalmazott gyermektartási díj fizetésére bírólag elítélhető, s az fizetéséből bíróság le is ítható.

Bíró csendőr. December 3-án kell levelében utólag közölt körülmény a lapunk mult számában adott válaszunak lényegében nem befolyásolja. Egyébként ha a jelzett körülményt magára személyesen tartja, annak orvoslását kérje szakaszparancsnoktól.

B. M. csendőr. 1. Elhasznált postabélyegeinek értékesítése czéljából forduljon valamely — a napi lapok apró hirdeteiben bőven kínálkozó — fővárosi bélyegkereskedőhöz. 2. A Királyhalmon, Liptónváron, Vadászerdőn és Görgényszentimrén levő erdőri — és nem erdősi — szakiskolák két éves tanfolyamának hallgatására a m. kir. földművelésügyi ministerium a „Budapesti Közlöny” czimű hivatalos lapban, az üresedésben levő helyek számához képest pályázatot szokott hirdetni. Felvételi feltételek: magyar állampolgárság, 18–40 éves kor, a magyar nyelvnek sző és írásban való bírása, a négy alapmivellettel való számolás és végül jó látó és halló képesség.

F. Kapos. Az igényjogosultsági igazolványnak 37 évet meghaladott birtokosa az 1873. évi II. t. cz. 17. §-a d) pontjának értelmében csak a nem állami alkalmazatásokra leendő kinevezetési igényét veszi el, az állami alkalmazatásra az igény, ugyanazon §. c) pontja értelmében csak a 45 éves kor betöltése után szűnik meg.

B. B. A csendőr járőrnek a községi előjáróság a pihenőhelyet nem sziveségből, hanem a közigazgatási hatóság utasítása alapján, kötelesegből kell hogy rendelkezésre bocsássa.

P. L. A vízihordási átalány a csendőrségi illeték-szabályzat 60. §-ának 2. pontja értelmében a csendőrségi őrsök számára lévén rendszeresítve, nézetünk szerint ezen átalányból a nős őrsparancsnokot semmiféle hányad meg nem illeti, de a kiadott vízből ő is itathik.

Az eddig megjelent legérdekesebb detektívalbeszélések, melyek Nick Carter a legzenésibb amerikai detektívnek átél kalandjait tartalmazzák. Ezen legérdekesebb bűneseteket és azoknak részletes nyomozásait Nick Carter maga beszéli el. — Ára 15 krajczár. Kapható mindenütt és a kiadóban

STOKOVSKY és MIKOLÁSY Budapest, Király-u. 13.

NICK CARTER
AMERIKA LEGNAGYOBB DETEKTIVJE!

Tiszán túl. Miután az új órsere történt bevonulásakor a megállapított 60 korona alapfokot beüzette, a később felemelt és bevonulásakor megállapított alapfokok közötti 40 kor. különbözést épen úgy jogosult havi részletekben törleszteni, mint a gazdálkodás régi tagjai.

F. I. A hol nincs házi szolga, ott van házmester, s az esetben ez köteles a szalmazsákot beadni, ha pedig házmester sem volna, akkor a »Magad uram, ha szolgád nincs« közmondás jut érvényesülésre, feltéve, hogy a fenyeitett szalmazsákok óhaját pihenni

E. M. Olvassa el B. M. esendőrnek szóló fennebbi üzenetünk 2. pontját, a melyhez megérgegyeztük, hogy az erdőéri szakiskola hallgatása nem állás, hanem csak az erdőéri állás elnyerésére képesítő tanfolyam s ennél fogva oda közvetlenül áttérni nem is lehet. A tanfolyamot, ha felveszik, jó előmenetel mellett, államköltségen is hallgathatja, de nem ám mint esendőr, hanem mint magán ember.

100. szám. 1. Ha az illetékesség felmerült akkor természetesen megkapja a tanzási- és vezényleti pótdíjat is. 2. Posta. szolgai állásokra a pályázókat a posta és távirada igazgatóság nevezi ki, tehát a kérvény is oda nyújtandó be, még pedig a közszolgálatban álló egének által szolgálati uton. Hogy van-e postaszolgai állásra üresedés, azt nem tudjuk.

FEJTÖRŐK.

Bettűrejtvény

$$\frac{1}{q} \frac{1}{H} z^p$$

Számталány.

En jelenleg kétszer annyi idős vagyok, mint volt az öcsém, mikor én annyi idős voltam; mintaz öcsém. Ha az öcsém annyi idős lesz mint én, akkor éveink száma együttesen 126 év. Mennyi idős vagyok én és mennyi az öcsém?

Verstálány.

K-val ilyen a legtöbb nő.
P-fel cipőd így feltűnő.

Megfejtési határidő: 1908 január 6.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet-királyné sanatoriumi sorajegy lesz kisorsolva.

*

Lapunk 49. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: »Borura derű«. — Bettűtalány: »Erzsébet királyné.« — Számrejtvény: »140«.

NYILTTÉR.*

Tajtékpipát, borotvát, a legkittinőbbet szállít, még pedig igen olcsó áron a Merkür kivitelei Áruház Kőbányán. Azért karcsányi vagy újvári ajándékul legjobban ajánlható ezeknek a beszerzése.

*E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség

HIVATALOS RÉSZ.

Büntetőjogi döntvények.

Közveszélyes cselekmény és gondatlanság által okozott emberölés halmazata.

A Btk. 437. §. 1. tétele szerint minősülő közveszélyes cselekmény vétségével eszmei halmazatban levő, a Btk. 290. §-a szerint minősülő gondatlanság által elkövetett emberölés vétségében mondatott ki bűnösnek vádlott, ki a kocsijába fogott lovat hajlva, utközben ittas állapotban elaludt és így a vezetés nélkül maradt ló a kocsival a sorompó nélküli vasúti átjárónál a vasúti pályalestre ment, a hol az ugyanakkor oda érkezett vegyesvonat állat a koci elütetett, a rajta ülő vádlott és a sértett a kocsiból kilökettek úgy, hogy a sértett a vasúti kocsik alí kerübe elgázoltatott és nyomban meghalt, maga vádlott is súlyos sérelmet szenvedett, a vasúti váltó az ütközés folytán összelőrött, a hóeke pedig megrongálódott.

(Curia 1907 nov. 5. 8545/907. sz. a. II. Bt.)

Gondatlanságból okozott emberölés.

A Btk. 290. §-ába ütközik vádlott vállalkozóknak az a tette, hogy pinczésátásnál a talajnak veszélyesen laza voltáról tudomással bírva, a vádlott építész a föld felzúcolásához szükséges anyagokat figyelmeztetés után sem adott, a vádlott földmunkás pedig a munkát, veszélyessége mellett is tovább folytatta, minek következtében körülbelül egy köbméter földréteg leszakadt és a sértett ez által oly sérüléseket szenvedett, hogy másnapra meghalt.

(Curia 1907 okt. 29. 8384/907. sz. a. II. Bt.)

Csalás.

Csalás miatt ítélletet el vádlott, mert teljesen vagyonatlan lévén, magát vagyonos gazdamebernek adta ki, a vásárolt mérlegre nézve azt állította, hogy arra a maga gabonyájának a megmérésére van szüksége. Az, hogy a sértett fél kellő kereskedői gondossággal károsodását kikérülhette volna, nem vehető figyelembe, mert ez a csalásnak nem tényálladási eleme.

(Curia 1907 okt. 1. 7711/907. sz. a. I. Bt.)

Őrsök felállítása.

A m. kir. V. sz. esendőrkerület területén:

a trencsénmegyei vágbesztercezi járásban fekvő Kosárfalva községben 1 őrmester és 4 esendőrrel felállított új őrs 1907. évi december 1-ével;

a m. kir. VII. sz. esendőrkerület területén:

Magyarnak Pécs! — Nemzetnek Bacs!

A szolgálat érdeke

is megkívánja a pontos órát. Legnagyobb választék a legpontosabb órákról és divatos ékszerkről képes árjegyzékemben, melyct ingyen és bérmentve küldök bárkinek, ki ezen lapra hivatkozik.

SCHÖNWALD IMRE, PÉCS, órásmest. és ékszergy.

a nagyküllőmegei székelykeresztúri járásban fekvő Nagy községben 1 őrmester és 4 csendőrrel felállított új őrs 1907. decz. 1-ével szolgálati működésüket megkezdték.

Őrs áthelyezése.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület területén:

a tolnamegyei dombovári járásban fekvő Gyulaj községben elhelyezve volt őrs 1907. évi november 30-án Kurd községbe helyeztetett át, hol működését ugyanaz nap megkezdte.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Várakozási illetékel szabadságotlatott:

Demény Dezső, m. kir. VI. sz. csendőrkerületbeli hadnagy a megejtett felülvizsgálat alapján mint „jelenleg szolgálatképtelen” 1907. decz. 1-től számitandó egy évre.

Választott lakhelye: Oláhkoocsárd.

Nyugállományba helyeztettek:

1907. december hó 1-ével:

Dumbovich Emil, m. kir. VI. sz. csendőrkerületbeli I. oszt. százados, a felülvizsgálati szabály 3. §-ának b) pontja értelmében.

Tartózkodási helye: Budapest.

Omorócz Antal, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli járásőrmester a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, népfelkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan.”

Választott lakhelye: Szeged.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Kiefer* Péter járásőrmer a folyó év május havában Rudolfsnád községben pusztított árvízveszély alkalmával az emberélet és vagyonmentés körül tanusított önfeláldozó és kötelességű szolgálatait, nemkülönbön a parancsnoksága alatt állott legénység hathatós befolyásolása, buzdítása és felügyeletéért; továbbá: *Lilanszki* János és *Zsinka* István cz. őrmesterek, *Nüber* Sándor, *Burghardt* Jakab és *Bordi* József csendőr cz. őrsvezetők és *Szép* Lajos csendőr a folyó év május havában Rudolfsnád községben pusztított árvízveszély alkalmával az emberélet- és vagyonmentés körül tanusított önfeláldozó és kötelességű szolgálataikért, valamint parancsnokuknak minden irányban hathatós támogatásukért.

Barabás József, *Boér* László, *Komerth* János, *Kisvásárhelyi* János, *Kloos* Keresztély, *Török* József, *Bartleff* János, *Szegi* Pál és *Eke* István csendőrök, mert a *Tölgyesy* József, ennek gazdasszonya *Hegedüs* Ilona és családja *Molnár* Róza füzési lakosokon elkövetett rablógyilkosság tettesének kiderítése és az elrabolt 3266 kor. pénz előkerítése körül előjáró parancsnokukat hathatósan támogatták és így a siker eléréséhez nagyban hozzájárultak.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Rácz* Péter járásőrmester és *Mecseri* Bertalan őrsvezető, mert egy gyilkosság tetteseit, hosszabb időn át és nehéz körülmények között leleményes ésszerűséggel és odaadó szorgalommal teljesített nyomozás eredményeként kiderítették és elfogták.

Csonka András őrsvezető cz. őrmester, mert 11 évi csendőrségi szolgálatának egész ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan lankadatlan szorgalmat és odaadó kötelességűséget kifejtve, kiválóan, eredményesen működött.

Szabó Sámuel próbacsendő, mert egy tűzvész alkalmával igen veszedelmes körülmények közt férfias elszántsága és gyors elhatározása által egy égő istállóból két lovat kimentett.

Reizenbüchler Engelbert őrsvezető cz. őrmester, mert egy a terbesfejérpataki őrskörletben hosszabb ideig fegyveresen csavargott egyént, egy katonaszökény személyében igen veszedelmes körülmények közt, ésszerű ügyességgel, férfias bátorsággal és odaadó elszántsággal teljesített nyomozás folyamán kiderített és azt elfogta.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Németh Sándor, *Stojics* György, *Gyenesé* Károly, *Ádrámov* István, *Mókus* János, *Szalay* Lajos, *Hamar* László, *Szabó* János, *Remete* Mátyás, *Fülöp* Ferencz, *Szabados* Antal, *Engel* Mihály csendőr cz. őrsvezetők, *Manin* Dávid, *Varga* János próbacsendő cz. őrsvezetők, *Simon* József, *Mihalovics* Ferencz, *Csoszor* József, *Zeller* István, *Máthé* Ödön, *Bancsi* Ferencz, *Czibulya* György, *Magyar* János, *Mester* Ferencz, *Sipos* Szvetozár, *Körösi* János, *Halász* Márton, *Hauser* Rezső, *Kiss* Magyar György, *Sankó* József, *Bernert* Lajos, *Adán* József, *Király* János, *Suba* Menyhért, *Szabó* Márton, *Végyesi* Gyula, *Kádár* József, *Ködmön* József, *Pál* Imre, *Karchán* János, *Dornyei* János, *Soós* János, *Prohászka* Márton, *Sliuka* Sámuel, *Mészáros* János, *Rétyi* Mihály, *Suhajda* Mihály, *Szenti* János, *Mihalovics* Ferencz, *Tóth* Mihály, *Budai* János, *Veréb* Lajos, *Annus* János, *Bunács* Mózes csendőrök, *Pothorszki* Ferencz, *Békési* András, *Illés* Lajos, *Máthé* József és *Székely* Mihály próbacsendő, a folyó év május havában Rudolfsnád

Üzleti elveink a legsz. lidabbak.

Grammofonok, fuvolák,
czimbalmok, czitirák,

Vadászfegyverek
serécs, golyós löfőfegyverek, revolverek,
szúli, lüti, weiperti hímes gyártás.

Hegedűk, forgatható és önműködő
hangszerek.
Valóli francia színház látosévek.
Görz föle trücker B i n o k i k.

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Elek és Társsa

Bneapest, Károly-körút 10.

Ingeny képes árjegyzék.

havi részletfizetésre. Kényelmes

községben pusztított vízáradás alkalmával a védekezési és mentési munkálatoknál tanúsított eredményes és- ön feláldozó működésükért; továbbá

Gál Lajos, Burbach Jakab, Kara Mihály járásörmesterek, Czifra János örmeister, Tóth Lajos cz. örmeister, Fekete József őrsvezető, Kovács Lajos, Brosouszki Péter, Lakner Antal cz. őrsvezetők, Szénási Mihály, Jákó Vince, Vlasztily Aresztia, Vida Miklós, Balla Zsigmond, Szimendity János, Steklyusz József, Horváth István, Turnouszki Sándor csendőr cz. őrsvezetők, Dezső Imre, Keszöcze István, Szántó Imre, Kővári Sándor, Görög Mihály, Nagy Kálmán, Ferencz Tamás, Puscha Szaniszló, Dósa Ferencz, Santa János, Berkó Márton, Reck Márton, Nagy György, Nagy Dániel, Kollár János, Szogyenyi Ferencz, Racsó György, Kolek Márton, Jegyindk István, Plisi Sándor, Mester János, Moós Terentius, Csöregi Ferencz, Miklós Antal, Kiss László, Kiss János, Sztajkov Milán, Orosz László, Martonosi Pál, Zsellér Pál, Kulcsár András, Angel József, Jandó István, Horváth Antal, Szabó Albert, Nagy Imre, Major Miklós csendőrök, Tóth Ferencz cz. őrsvezető, Schmidt Károly, Pénzes Elek, Koch János csendőr cz. őrsvezetők, Székely Albert, Czabó Lajos, Dávid József, Lái Antal és Farkas József csendőrök, a folyó év tavaszi Pancsova vidéken pusztított árvízveszély alkalmával az emberélet- és vagyonmentés körül tanúsított önfeláldozó és kötelességű szolgálataikért; végül

a m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Nyerges Bognár György* csendőr cz. őrsvezető, mert folyó évi május hó 16-án Baján a Ferencz-csatorna vizébe esett Wuics János ottani lakost példát mutató, gyors és ügyes fellépésével a vízbefulástól megmentenie sikerült;

Házy János cz. örmeister, mert az egi országos dalnappal és a Dobf-szobor leleplezése alkalmával a rend és biztonság fenntartásánál öt napon át, éjjel-nappal fáradságot nem ismerő szorgalommal és kitarással hathatósan közreműködött.

Jutalmazások.

A m. kir. belügyminister ur folyó évi 118308, illetve 118310/V/b. számú rendeleteivel a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes működésükért:

Nyíri Sándor és *Nagy János*, III. sz. csendőrkerületbeli cz. örmeisterek részére 100—100 korona pénzzutalmat adományozott.

Előléptettek:

1907 december hó 1-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: *Varga Ferencz, Varga József* és *Horváth József*,

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Lázár János, Kruchio Albert,

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Nagy János I., Kiss Sándor, Durucz János és *Korponai Lajos*, czimzetes őrsvezetők, II-od altisztek, őrsvezetőkké;

az öt évi tényleges szolgálat befejezése után:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Kiss Pál I.,

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Hajron Albert, Madarasi Sándor, Gy. Szabó Sándor III. és Taar József csendőrök, *csendőr* czimzetes őrsvezetőkké.

Katonai szolgálati jel.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Varju István őrsvezető 1907 december hó 2-án az I. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel előléptetett.

Lovaglási jutalomdíj.

Görög János, II. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrsvezető 3 darab 10 koronás arany lovaglási jutalomdíjban részesítettett.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Tamás László cz. örmeister, *Miklós Annával*, 1907 okt. 20-án, Vasaszentiványon.

Szántó Dénes őrsvezető, *Jakab Polixenával*, 1907 nov. 18-án, Szakácsiban.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Baráth András őrsvezető, *Katona Ilonával*, 1907 nov. 11-én, Jászladányban.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Bíró Bódog cz. örmeister, *Szállás Máriával*, 1907 nov. 24-én, Demsuson.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

György Márton cz. örmeister, *Nagy Rózával*, 1907 nov. 17-én, Debreczenben.

PÁLYÁZATOK.

A budapesti m. kir. államrendőrség őrszemélyzetének létszámába az 1908. év folyamán előreláthatólag 250—280 egyén lesz rendőrnök felveendő.

A rendőri állások javadalmazása a következő:

A II. osztályú rendőr fizetése: 1000, 1100, 1200 korona, vagyis kezdődik 1000 koronánál és öt évenként emelkedik 100—100 koronával. Lakpénz 240 korona.

Az I. osztályú rendőr és a lovasrendőr fizetése 1200, 1300, 1400, 1500, 1600 korona, vagyis a kezdő 1200 kor. fizetés öt évenként 100—100 koronával emelkedik. Lakpénz 300 korona.

A lovasrendörnek ezenkívül évi 500 kor. ló tartási átalány is jár.

Minden rendőr a kinstártól ruházatot, illetve a megfelelő egyenruházat beszerzésére ruhaátalányt kap és pedig:

a gyalogrendőr: első felszerelésre 120 kor. és évente 90 koronát.

a lovasrendőr: első felszerelésre 260 kor. és évente 120 koronát.

Ugy a gyalog, mint a lovasrendőrök, a magánosok, társulatok, egyletek stb. kérelmére teljesített rendkívüli szolgálataik után élelmezési költségben részesülnek, mely mellékjövedelem évente 60—80 koronára tehető.

Ezenkívül még a mulatóhelyekre, színházakba, temetésekre stb. történt kirendeléséért járó élelmezési díj is kitesz évente 150 koronát.

A rendőri állás elnyerésének feltételei a következők:

A katonai altisztí rendfokozat. Írás, olvasás és fogalmazásban való jártasság. Ép erős testalkat és legalább 170 centiméter magasság.

A lovasrendőrnél ezenkívül megkívánatik, hogy megfelelően tudjon lovagolni és hogy rendelkezék a szolgálati ló beszerzéséhez szükséges pénzüsséggel, mert az állam által adott 300 korona lóbeszerzési előleg nem elégséges, azért a lovasrendőri állásra pályázónak legalább 3—400 koronával kell bírnia. Lófelszerelést a kinstár ad. Lovát a rendőr maga tartozik ápolni és gondozni. Lovasrendőrré kivételesen 170 centiméternél alacsonyabb egyének is felvétetnek.

Felvételre mindenkinek személyesen kell jelentkezni és pedig minden hó 12., 13., 14., 26., 27. és 28-án a VIII. ker. Mosonyi-utca 5. szám alatti rendőrlaktanyában tartandó felvételi napokon.

A jelentkezők írásbeli feladatot készítenek is ha ez megfelelő, főorvosi vizsgálat alá bocsáttatnak és azok, kik orvosiak is alkalmasak, előjegyzésbe vétetnek. Ezen előjegyzettek lesznek azután üresedés esetén szolgálat-tételre behiva.

A behívások tényleges szolgálatra évenként négyszer történik és pedig: január hó 1-én, április hó 1-én, július hó 1-én és október hó 1-én.

Minden rendőr hat hónapig, mint próbaidős rendőr szolgál, mely időből körülbelül három hónapig kizárólag iskolát hallgat, ezután vizsgát tesz és annak sikeres letétele után gyakorlati szolgálatra osztatik be. Ezen hat hónap alatt évi 600 korona fizetést élvez. Azon igazolványos vagy 12-ik szolgálati évükben álló altisztek, a kik próbaszolgáltatón még nem voltak, ezen hat havi szolgálat alatt az 1873. évi II. t.-cz. végrehajtása tárgyában ugyanazon évi április hó 8-án 13566/IV. szám alatt kiadott körrendelet 10. pontja (és az illeték szab. I. rész 57. §. 2. c. pontja értelmében a fentjelzett fizetésük és tényleges illetékük összmenyisége [az altisztí szolgálati jutalomdíjat is beleszámítva] közötti különbözetet havonta előlegesen megkapják.)

Hat hónap letelte után a próbaidős rendőrök végle-

gesítettnek és II. osztályu rendőrökké nevezetnek ki, azután pedig I. osztályu rendőrökké léptetnek elő sorrend szerint.

A II. és I. osztályu, valamint a lovasrendőrök közül lesznek kiszemelve az altisztjelöltek, kik altisztí tanfolyamot végeznek és a vizsga—rangsor szerint lesznek altisztekké kinevezve, illetőleg előléptetve.

Ilyen altisztí állások:

A rendőrelnök, lovas-tizedes, lovas-szakaszvezető évi 1400—1600 korona fizetéssel; a rendőrmester, lovas-örmester évi 1600—1800 korona fizetéssel; valamennyien 300 kor. lakpénzzel vagy természetbeni lakással. A természetbeni lakáshoz fűtés és világítás is jár.

Azon altisztek pedig, kik a rendőri szolgálatban, szorgalmuk, ügybuzgalmuk; megbízhatóságuk révén rátermettségüknek adják tanujelét, azoknak kilátásuk lehet arra is, hogy bizonyos idő elteltével a detektív testülethez osztassanak be szolgálat-tételre s idővel detektívekhez neveztesenek ki.

A budapesti m. kir. államrendőrség főkapitánya nagy súlyt helyez arra, hogy az újonnan felveendő rendőrök úgy képzettség, mint fegyelem tekintetében megfeleljenek azon kívánalmaknak, a melyeket a rendőri szolgálat érdeke, a rendőrség jövő fejlesztése, magasabb színvonalra való emelése, minden tekintetben megkövetelnek s ezért azon esetben, ha ezen üresedésbe jövő állásokra igazolványos altisztek kellő számban nem pályáznának, azokra a folyó évi márczius hó 19-én 37861/3. számú rendeletem értelmében a hat éven túl szolgáló altisztek is ki főgnak nevezetni, mely okból ezen pályázati hirdetmény az utóbb említett altiszteknek is tudomására adandó.

Egy hivataliszolgai állás a váci járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 kor. Szabályszerű lakpénz és 60 korona lakpénzpótlék vagy természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona, vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a pest-vidéki kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi január 3-ig.

Egy irokai állás a sajószentpéteri járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Bírószági ügykezelésben való jártasság. Négy középiskolai osztály. Telek-könyvi vizsga. Kérvények a miskolci törvényszék elnökéhez 1907. decz. 27-ig.

Egy hivataliszolgai állás a pozsonyi fővámbivatalnál, esetleg a pozsonyi pénzügyigazgatóság kerületében más-hol. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 255 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a pozsonyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908. évi január hó 10-ig.

Egy szolgai állás a budapesti tudományegyetemen. Fizetés pótlékkal 700 kor. Lakpénz pótlékkal 300 kor. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Asztalos mestersegeben való jártasság. Kérvények a budapesti tudományegyetem rectorához 1908. jan. 6-ig.